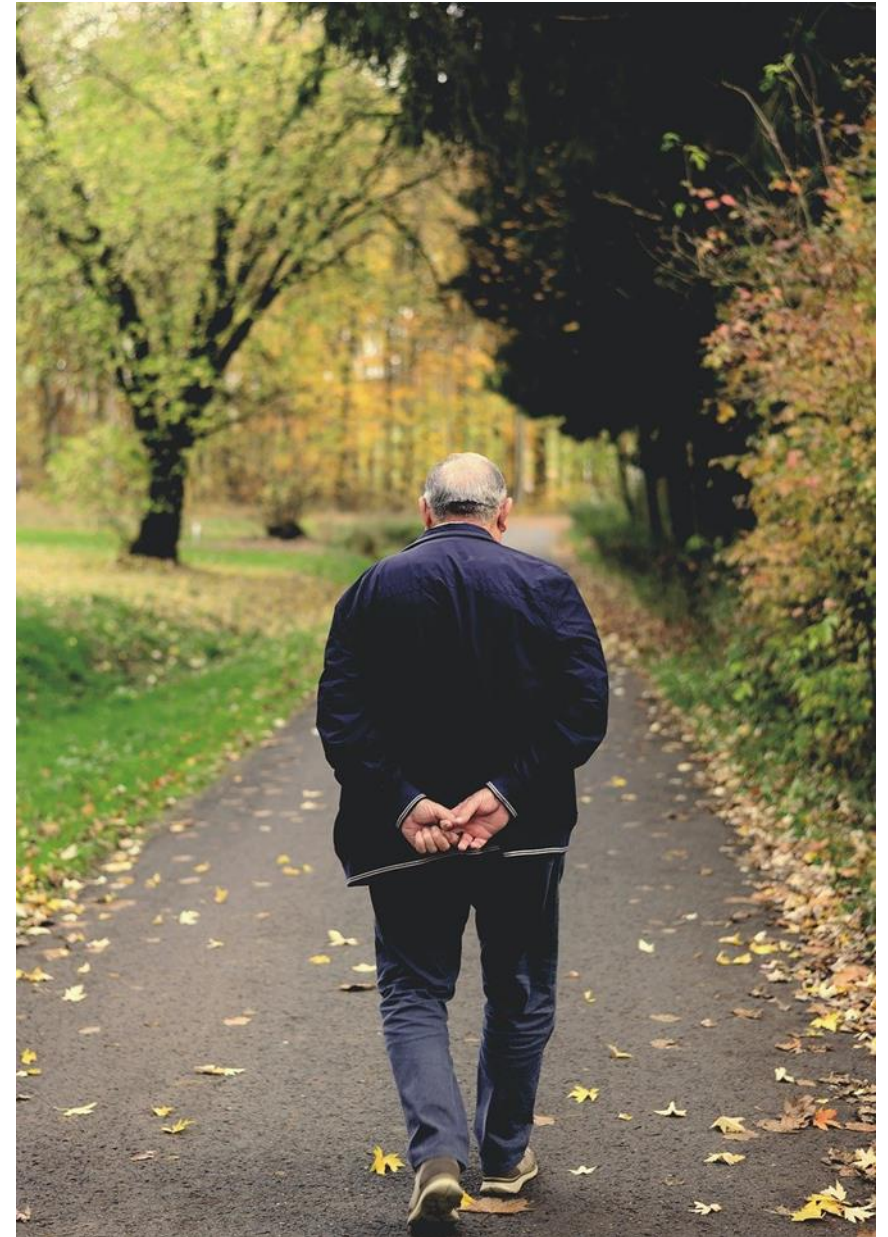

Ikääntyneiden etsivän työn malli Päijät-Hämeessä

Projektisuunnittelija Johanna Ruuhijärvi

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)

Päijät-Hämeessä

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväää kasvua. Rahoitus tulee EU:n elpymisvälineestä (Next Generation EU). Ohjelma sisältää Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRP Recovery and Resilience Plan) ja sovittaa yhteen eri EU-ohjelmien rahoitusta.

Suomen kestävän kasvun ohjelma toteutetaan alueellisissa kehittämishankkeissa, joihin sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustuksia. Ohjelmaa toimeenpannaan jokaisella hyvinvointialueella.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen (Päijät-Sote) kestävän kasvun alueellisen hankkeen tavoitteena on vahvistaa ennaltaehkäisyä, digitalisaatiota ja palveluiden monimuotoisuutta, tiedolla johtamista sekä turvata henkilöstön saatavuutta. Ohjelmalle on myönnetty valtionavustusta vuosille 2022-2025.

EU-rahoituksen saajilla on yleinen velvollisuus ilmoittaa rahoituksen alkuperä ja varmistaa EU:lta saadun rahoituksen näkyvyys.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Etsivä vanhustyö Päijät-Hämeessä vuonna 2023

- Päijät-Hämeen hyvinvointialue teki etsivää vanhustyötä RRP-hankkeen mahdollistamana
- Lisäksi oli useampia tahoja, joiden toiminta oli etsivän vanhustyön kaltaista. **Työtä siis tehtiin mutta se on pirstaleista.**

”Onko tää tällainen rumakin ajatus, että kun sitten tietää kuitenkin sen, että tavallaan sulla ei ole mahdollisuutta panostaa siihen johonkin juttuun... Voinko mä aloittaa tällaista, jos mulla ei ole sitten mahdollisuus viedä sitä loppuun?”

Toimenpiteet

- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen, kolmannen sektorin ja alueen kuntien yhteistyönä järjestelmällisen toimintamalli ikääntyneiden etsivään työhön
- Jatkuvat työmuodot:
 - käytännön kokemuksia etsivästä vanhustyöstä kehittämistyön tueksi
 - koronakuorman purku

Asiakasymmärrys

- Asiakasprofiilit: tutkimustieto, haastattelut, netnografia
- Geriatrinen asiakasraati
- Päijät-Hämeen alueen vanhusneuvostot
- Haastattelu
- Työpaja 65 vuotta täyttäneille

Varhaisen tuen verkosto

- Kunnan edustaja, joka kohtaa työssään ikääntyneitä, esimerkiksi senioriohjaaja
- Seurakunnan diakoniatyö
- Mahdolliset paikalliset järjestöt
- Päijät-Hämeen hyvinvointipalvelujen kehitys ry
- Päijät-Hämeen Muistiyhdistys ry
- Päijät-Hämeen Omaishoitajat ry
- Lahden Lähimmäispalvelu ry
- Avainsäätiö, Ruutuystävät

Konsultaatio

- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ikääntyneiden asiakasohjaus ja gerontologinen sosiaalityö

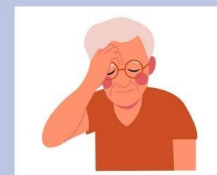

Miten varhaisen tuen piiriin pääsee?

Ikääntyneiden palveluneuvonta auttaa varhaisen tuen äärelle

Ikäihminen tai hänen tilanteestaan huolestunut henkilö voi yhdessä ikäihmisen kanssa olla yhteydessä Ikääntyneiden palveluneuvontaan.

Varhaisen tuen piiriin pääsemiseksi ikäihmisen tarvitsee vain antaa suullinen lupa yhteystietojensa luovutukseen varhaisen tuen ammattilaisen yhteydenottoa varten.

Varhaisen tuen tarve

Ikäihminen kaipaa muutosta elämäänsä. Hän soittaa ikääntyneiden palveluneuvontaan, josta saa ohjausta ja neuvontaa ikääntyneen arkeen liittyvissä asioissa.

Tieto mahdollisuudesta varhaiseen tukeen

Ikäihminen kuulee, että hänen on mahdollista pohtia ratkaisuja elämäntilanteeseensa yhdessä varhaisen tuen ammattilaisen kanssa.

Suullisen luvan antaminen

Ikäihminen antaa luvan yhteystietojensa välittämiseen eteenpäin varhaisen tuen ammattilaisen yhteydenottoa varten.

Yhteydenotto varhaisen tuen verkostolta

Ikäihminen saa yhteydenoton varhaisen tuen ammattilaiselta ja kertoo elämäntilanteestaan.

Yksilöllisistä tarpeista lähtevä varhainen tuki

Ikäihminen etsii ratkaisuja elämäntilanteeseensa varhaisen tuen ammattilaisen kanssa, kunnes ei enää tarvitse ulkopuolisen ihmisen tukea elämäänsä.

Oikea-aikainen tavoittaminen

Hyötyykö ikääntynyt löydetyksi tulemisen jälkeen kunnan tai 3. sektorin tarjoamasta tuesta?

- Keväällä 2024 noin kolmasosa löydetyistä ohjautui sosiaali- ja terveyspalveluihin

Tavoite: enintään 20 % löydetyksi tulleista ikäihmisistä ohjautuu sosiaali- ja terveyspalveluihin

- saavutettiin keväällä 2025 (15,27 %, n=262)

Suurimmat opit

Viestintä

- merkittävä rooli ikäihmisten tavoittamisessa sekä kynnyksen madaltamisessa tuen hakemiseksi ja vastaanottamiseksi
- palveluiden ja tarjottavan tuen inhimillistäminen eli ”kasvojen” antaminen
- tuen tarve kertoo ihmisen elämäntilanteesta - ei ihmisestä itsestään

Koordinaatio

- Yhteistyö ei tapahdu itsestään → sektorirajat ylittävän yhteistyön edistäminen

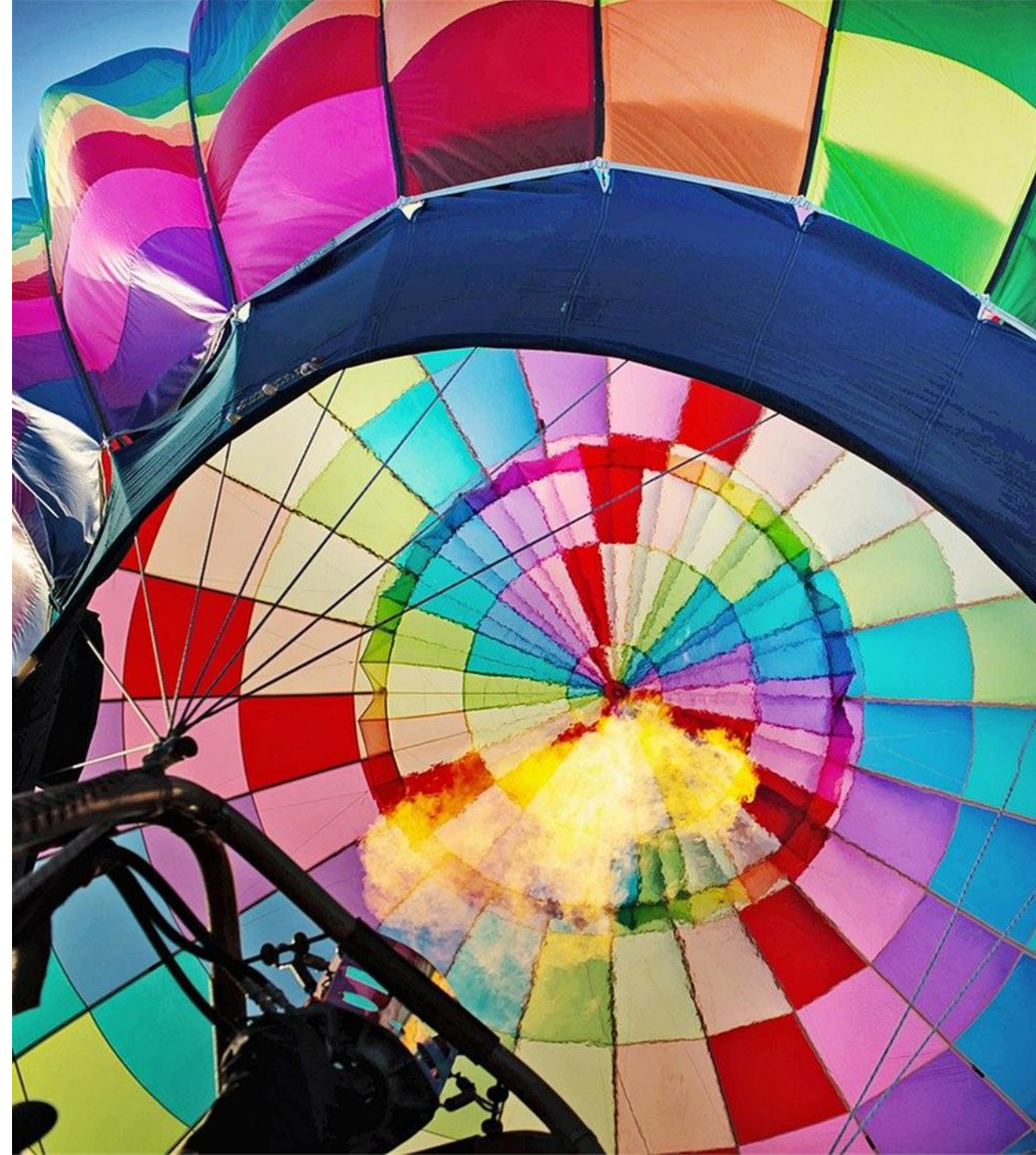
Asiakkaan ääni

- Sivulauseet ja hiljaiset äänet kertovat joskus eniten

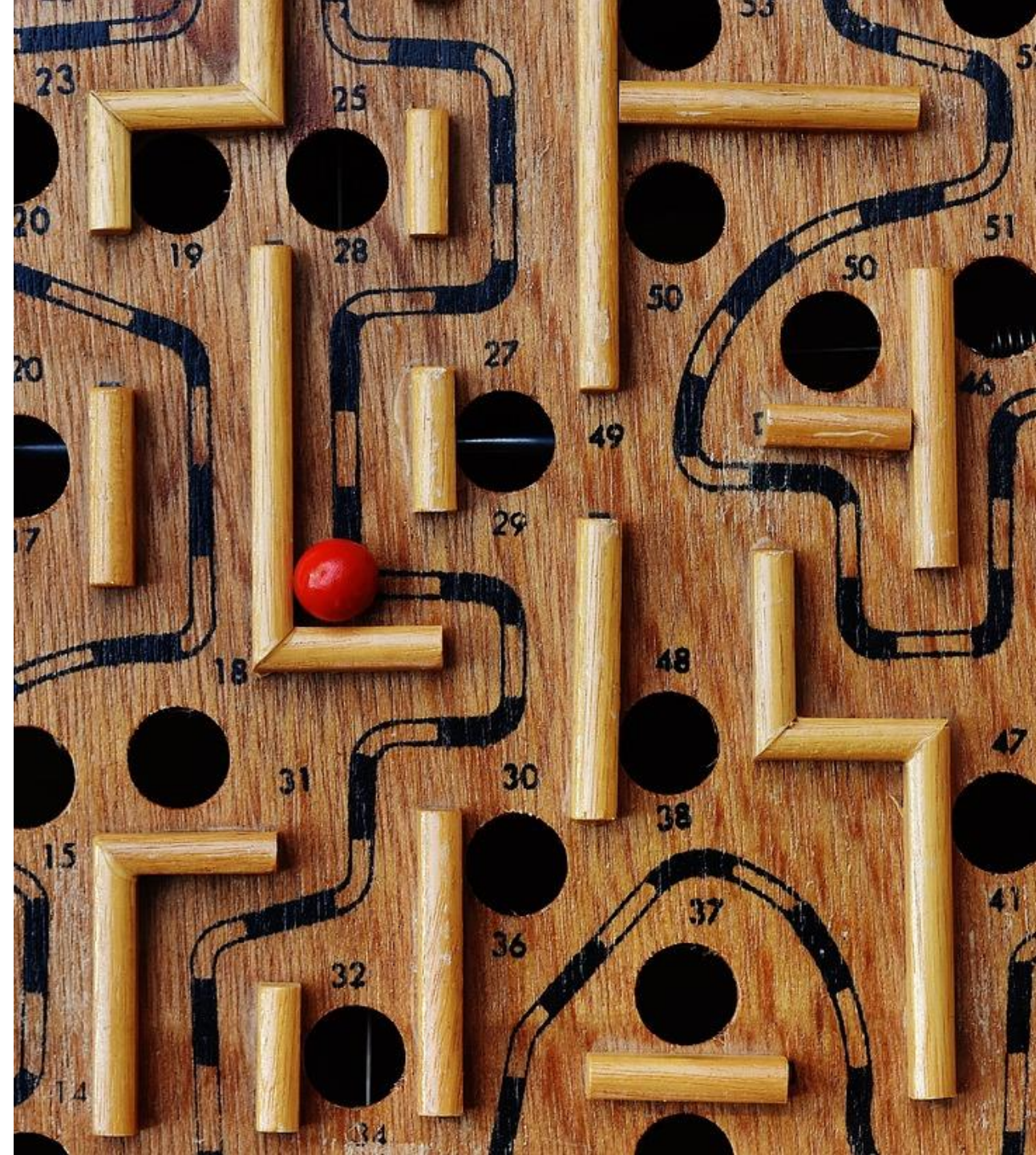
Onnistumiset

- Yhteen hiileen puhaltaminen päijäthämäläisten ikäihmisten hyväksi
- Eri sektoreiden toimijoiden välisen keskustelun lisääntyminen
- Suunnanmuutos ikäihmisten tavoittamiseksi varhaisessa vaiheessa

Haasteet

- Oikea-aikainen tavoittaminen
- Tietosuojaan huomioiminen
- Mittaaminen
 - Miten tuoda luotettavasti esiin etsivän työn hyödyt?
- Teamsin hyödyntäminen

Ikääntyneiden etsivän työn tulevaisuus

- Varhaisen tuen verkostot
- Yhteistyöhön perustuva toimintamalli vaatii koordinaatiota
 - Terveystien edistämisen määrärahaa haettu
 - Minimiresurssin määrittäminen

Lisätietoa

Innokylä: Ikääntyneiden etsivän työn malli
Päijät-Hämeessä, Päijät-Hämeen
hyvinvointialue, (RRP, P4, I1) | Innokylä

Projektipäällikkö Mari Räsänen
p. 044-7195713
mari.rasanen@paijatha.fi

Projektisuunnittelija Johanna Ruuhijärvi
p. 044-4823576
johanna.ruuhijarvi@paijatha.fi

Kiitos!

